

Mgr Leszek Szafrński

Tytuł rozprawy doktorskiej: Zarządzanie zasobami dokumentów elektronicznych w instytucjonalnych repozytoriach akademickich

Słowa kluczowe: instytucjonalne repozytoria akademickie, modele zarządzania dokumentami, procesy informacyjne, zarządzanie informacją, zasoby cyfrowe

Streszczenie

Przedmiotem rozprawy są rozwiązania stosowane w zakresie zarządzania dokumentami elektronicznymi gromadzonymi, przechowywanymi i udostępnianymi w instytucjonalnych repozytoriach akademickich oraz ich związki z funkcjonowaniem bibliotek uczelnianych. Badania i rozważania zostały przeprowadzone z perspektywy informatologicznej i bibliotekoznawczej z uwzględnieniem wybranego dorobku także innych dyscyplin pokrewnych.

Głównym celem badań było zidentyfikowanie modeli zarządzania zasobami dokumentów elektronicznych w polskich instytucjonalnych repozytoriach akademickich w odniesieniu do podstawowych procesów informacyjnych (gromadzenie, opracowanie, przetwarzanie, przechowywanie, udostępnianie) oraz rozpoznanie wspieranych przez nie zasadniczych kierunków zmian w funkcjonowaniu biblioteki akademickiej we współczesnym cyfrowym i sieciowym środowisku informacyjnym nauki i szkolnictwa wyższego.

Badania empiryczne zostały przeprowadzone za pomocą metodologii badań jakościowych. W badaniach użyta została odmiana studium przypadku – tzw. wielokrotne studium przypadku (ang.: *multi-case study*). Do zbierania danych zostały zastosowane dwie uzupełniające się techniki: technika wywiadu częściowo ustrukturyzowanego i technika analizy dokumentów zastanych. Metoda analizy i krytyki piśmiennictwa posłużyła do rozpoznania stanu badań.

W wyniku przeprowadzonych badań zostało wykrytych kilka modeli zarządzania dokumentami w ramach poszczególnych procesów informacyjnych, które łączy stosunkowo duża spontaniczność działań powiązana z raczej ograniczonym planowaniem, opieranie się na zaangażowaniu i motywacjach własnych pracowników oraz niewielki zakres kontroli (poza weryfikacją wprowadzanych metadanych i samych zasobów). Stwierdzono też, że realizowane modele sprzyjają przemianie relacji biblioteki uczelnianej z jej otoczeniem, rozwijając bezpośredni udział użytkowników w wybranych procesach bibliotecznych (partycypacyjność), wymuszając szerszą współpracę w ramach macierzystej uczelni i dążenie do interoperacyjności w skali globalnego środowiska cyfrowego (kooperacyjność) oraz sprzyjając oferowaniu (poszerzaniu) nowych usług przede wszystkim w zakresie rozwiązywania problemów związanych z prawem autorskim, przetwarzania plików cyfrowych, kształcenia umiejętności konstruowania opisów bibliograficznych czy działalności wydawniczej.

Kraków, 09.05.2018

